

Matthijs Kleyn

Vita

ROMAN

MEULENHOF

Dit boek verscheen eerder bij Uitgeverij Prometheus

ISBN 978-90-290-9156-5

ISBN 978-94-023-0133-5 (e-book)

NUR 301

Omslagontwerp en -beeld: © Claire Witteveen

© 2016 voor de Nederlandse taal: Matthijs Kleyn en
Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van
druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze ook, zonder vooraf-
gaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

‘There are two basic motivating forces: fear and love. When we are afraid, we pull back from life. When we are in love, we open to all that life has to offer with passion, excitement and acceptance.’

– JOHN LENNON

Een

Zorgvuldig had ik alles voorbereid. Ik had twee kaartjes gekocht, een voor een vriend, een voor mezelf. Ik had een tentje waar we samen in konden slapen en ik had Bellona verteld hoe belangrijk dit voor me was. Dat ik hiernaartoe moest met die vriend. Dat het ongepast zou zijn als zij mee zou gaan. Terwijl het eigenlijk juist om haar ging. Dat festival kon me gestolen worden en die vriend was inwisselbaar. Als ik maar even weg kon van haar. Een weekend in de modder was beter dan een weekend lang haar bagger over me heen. Op Lowlands zou de zon nog kunnen schijnen, thuis regende het gegarandeerd. Woorden, verwijten, tranen en argwaan.

Met de uitvinding van kogels kwam het kogelvrij vest en bij een miezerbui kun je een regenjas aantrekken, maar wanneer je liefde begint te schelden, sta je naakt.

Maandag was de mooiste dag van de week. Dan duurde het nog heel lang voor het weer weekend was. Op woensdag is de week doormidden, daar doen radiodeejays heel vrolijk over. Voor mij was het een gitzwarte mededeling.

Als de verwijten niet op vrijdag begonnen, dan kwamen ze zaterdag en als ik zondagavond constateerde dat het niet was gebeurd, dan barstte het vlak daarna los. Doordeweeks was er geen vuiltje aan de lucht. Rond acht uur 's avonds waren we beiden thuis en gingen we om elf uur naar bed. Maar wanneer ik langer dan drie uur in haar buurt was, trok de storm op. Eerst rustig, met een blik, daarna vol erin. En het gekke is dat ik niet kan navertellen waar het over ging. Dat durfde ik ook niet te vragen. Soms werd ik 's nachts wakker omdat ze tegen me krijste. Rechttop in bed, in haar blauwe hemdje met spaghettibandjes. Haar lange blonde haar zat bij elkaar in een knotje. Haar witte dunne armen

trilden, tranen lagen op haar gezicht. Woedend keek ze me aan.

Hoe durf je. Hoe kun je.

Als ik haar vroeg waar het over ging, werd ze nog bozer.

Dat je dat niet weet.

Dan rende ze uit bed en ging in de woonkamer op de bank luidruchtig huilen. Haar rug gebogen, haar benen kruisgewijs tegen elkaar. In het begin rende ik achter haar aan. M'n hart brak als ik haar zo in het donker zag zitten. Later kwam ik langzamer het bed uit en ging niet naar haar toe, maar legde m'n hoofd op de bar en zei niets. Rond de tijd dat ik Lowlands had bedacht, kwam ik niet eens meer het bed uit. Ik werd wel wakker uiteraard, maar draaide me ook direct weer om. Vragen naar het waarom was allang zinloos gebleken. Omdat ik haar niet nog meer verdriet wilde doen dan ze zichzelf al deed, besloot ik bij haar te blijven. Ik was verslaafd aan haar. Aan haar stem, aan haar zachte gezicht, aan haar lijf, aan de kleding die ze 's avonds uittrok. Aan de momentjes die we hadden die onbetaalbaar waren. Aan de dansjes die we deden, de gesprekken die we voerden, haar ogen die spleetjes werden als ze naar me lachte, waarin ik de bevestiging zocht dat ze van me hield. Alles wilde ik voor haar doen, al was het allemaal niet goed genoeg. Waarom weet ik niet en dat zal ik nooit weten. Misschien omdat ik onaardig deed, misschien omdat ik vreemdging, misschien omdat ik rookte.

Maar dat kan ik me moeilijk voorstellen, want dat deed ik allemaal niet.

Dat gelooft ze nog steeds niet. Dat hoor ik van anderen. De relatie duurde niet lang, maar het voelde als een mensenleven. Misschien omdat ik haar zo snel vroeg om samen te wonen. Dat was het moment dat het misging. Dat was het moment dat me uiteindelijk naar Lowlands deed vluchten. Waar zij niet was.

Want dit boek gaat niet over haar. Dit boek gaat over Vita.

Het meisje dat ik heb vermoord.

Twee

‘Hoi,’ zeg ik voorzichtig zonder haar aan te raken.

Ze zit achter haar bureau en tikt met verontrustend kleine vingertjes op een toetsenbord. Als ik zo achter haar sta, denk ik dat het een meisje van nog geen dertien is. Haar schedel is klein, haar dikke blonde haar oogt alsof haar moeder het vanmorgen nog tevergeefs probeerde te borstelen. Ze draagt een paars truitje dat waarschijnlijk van de kinder-H&M komt, op de vloer rusten de neuzen van haar grijze All Stars. Afgetrapt, alsof ze vanmorgen nog in een boom is geklommen met de buurtkinderen. Haar spijkerbroek zit veel te wijd. Ik vraag me af of ze daarmee wat steviger wil overkomen of dat ze juist bang is dat een strakke broek haar dik maakt. Ik kan het me haast niet voorstellen. Het is het magerste, kleinste meisje dat ik ooit heb gezien. Ze doet me denken aan die kinderen die je laat op de avond in documentaires op RTL5 tegenkomt. Ze zou minstens tweeëntwintig moeten zijn om hier te mogen werken. Ze negeert m'n ongemakkelijke begroeting volledig.

‘Hoi,’ probeer ik nog eens, ‘ik ben Hylke.’

Ze draait haar hoofd om. Een snelle, schichtige, beweging. Lijnen tekenen haar gezicht. Vanaf haar piepkleine neusvleugels loopt er aan weerszijden een lijn naar haar kin, langs haar mondhoeken. Haar huid zit onder de kratertjes. Haar blik lijkt het gevolg van een transplantatie, alsof haar ogen gister nog in het levenloze lichaam van een tachtigjarige zaten. Het is het oudste meisje dat ik ooit heb gezien. Ze bekijkt me kort en streng.

‘Hoi,’ zegt ze en draait haar hoofd weer net zo snel terug.

‘Ik ben je collega,’ zeg ik, ‘maar hoefde pas vandaag te beginnen.’

Tijdens de zomerstop van het televisieprogramma waar ik werk, zijn de medewerkers vrij. De hele zomer. En je krijgt gewoon door-

betaald. Omdat ik verslaggever ben, hoef ik pas een week na de redactie te beginnen. In die eerste week worden er onderwerpen bedacht die ik alvast kan draaien voor de week daarna, als het programma aan een nieuw televisieseizoen begint. Het meisje is nieuw op de redactie.

‘Ik ben Vita. Je was op Lowlands, hoorde ik.’

Ze zegt het zonder me aan te kijken en tikt stevig door op haar toetsenbord. Het verwondert me dat ze dat weet. Op Lowlands hoorde ik voor het eerst van haar bestaan. ’s Middags liep ik met een traytje bier en een stuk watermeloen langs de India-tent toen ik m’n naam hoorde. Het was een collega, een meisje dat op de redactie werkt, maar vrij had geregeld voor het festival. Ze rent op me af.

‘Ik heb aan je gedacht!’ roept ze als ze me nadert.

We geven elkaar een kus op de wang. Eén kus. Dat was nieuw in die tijd. Drie kussen geef je aan ooms, tantes en mensen die je oppervlakkig kent of bij wie je je ongemakkelijk voelt. Eén kus geef je aan iemand met wie je vertrouwd bent en die je graag mag. Meisjes doen het bij meisjes, jongens doen het bij jongens en ze mogen het ook bij elkaar doen. Zo ook op Lowlands.

‘Waarom heb je aan me gedacht?’ vraag ik aan Nina.

‘Omdat ik het ideale meisje voor je heb gevonden,’ antwoordt ze, ‘in alles is ze jou.’

Nina weet dat ik een vriendin heb, ze kent Bellona zelfs. Maar Nina is, net als velen, niet erg onder de indruk van onze relatie. Ze vertrouwt Bellona niet. Anderen noemen haar geniepig. Of koud of harteloos. Ik heb me daar nooit over uitgelaten. Voor mij was ze mijn wereld. En de wereld is soms koud en harteloos. En ergens in de wereld is er altijd wel een oorlog die uitgevochten moet worden.

‘Ze heet Vita en ze is zo grappig en stoer. Bij haar eerste opmerking deed ze me direct aan jou denken.’

‘Wat was die opmerking dan?’

‘Ze zei: “Ik ben Vita en je hoeft nu niets te zeggen, want je interesseert me pas als ik je aardig ga vinden.” Dat zou jij ook gezegd kunnen hebben! Ik moest zo hard lachen!’

‘Ik heb al een vriendin, Nina. En ik hou niet van stoer en grap-

pig, ik moet liefde hebben. Ken je dat? Liefde? Dat iemand 's morgens niet direct opkrast, maar het leuk vindt om na de nacht ook de dag met je door te brengen? Zou je eens moeten proberen.'

'Flauw,' zegt ze. 'Je zal het zelf wel zien volgende week.'

Dat moment was nu.

Ik kan niet ontkennen dat ze me bezig heeft gehouden, die week voor onze eerste ontmoeting. Stiekem was ik al verliefd op haar. De vrouw die bij me past. Nooit heb ik geweten waar die aan zou moeten voldoen. De hoop had ik al opgegeven.

Op m'n eerste vriendinnetje ben ik vijf jaar verliefd geweest voordat ik haar mocht kussen op m'n zeventiende. In die vijf jaar ben ik monogaam aan haar gebleven. Terwijl ik op het strand pukkelige gezichten gekust zag worden door haar lippen en onhandige handen in haar bikinibroekje zag glijden, bleef ik hopen dat ik haar allereerste zou zijn, de eerste die het echt met haar mocht doen. Die haar zou ontmaagden en haar kinderen zou schenken. In zwakke momenten heb ik me door andere lippen laten kussen onder lantaarnpalen, maar ik zag dat louter als een oefening om later een onuitwisbare indruk op haar te maken. Dat lukte. Niet lang na onze eerste kus mocht ik haar ontmaagden. Dat liet ze me officieel weten. Zij was een halfjaar ouder dan ik en zou op 2 januari 1997 achttien worden. Ze wilde nog voor haar achttiende verjaardag ontmaagd worden. Daarom had ze een nieuwjaarsbezoekje aan haar ouders voor me ingepland. Die zaten op het bankstel in hun nieuwbouwwijk helemaal niet op me te wachten, waardoor we snel naar boven konden. Daar zou het gebeuren. Ze trok haar kleren uit en ging op bed liggen met haar benen wijd. Aan romantiek was niet gedacht, alleen de felle gloeilamp in haar bureaulamp brandde. Ze gaf me een blauw folietje aan met een gele smiley erop. Daar zat het condoom in. Nooit eerder had ik een condoom omgedaan en dit was het enige dat ze had. Dus ik moest 'm niet kapottrekken. Ik vroeg of ze zenuwachtig was, maar dat was ze niet. Ze had die middag nog geoefend met een Prittstift, die paste er precies in. De

Prittstift zag ik liggen op de grond naast haar bed. Ik durfde niet te zeggen dat mijn lijmtube wel iets groter zou aanvoelen. Misschien zou ze zich bedenken. Of me een opschepper vinden.

Ik vroeg of we eerst nog even konden zoenen om in de stemming te komen, maar ze zei dat er niet veel tijd was omdat haar ouders straks vast om de deur kwamen kijken en er geen slot op zat. Met de afstandsbediening die ik naast de Prittstift vond, zette ik haar cd-speler aan. Het gekreun van Sarah Bettens klonk. ‘Not an Addict’ was een grote hit op dat moment omdat alle pubermeisjes in shirts van K’s Choice liepen. Ik had deze cd ook. Vanwege dat gekreun. Voor een jongen van zeventien zijn kreunende vrouwen uitermate fascinerend en ook nu werkte het. Ik deed het condoom om en drong moeizaam binnen. Kurkdroog. Dat het ook anders kon zijn, wist ik toen nog niet. Ritmisch probeerde ik op en neer te bewegen. Zij gaf geen kick. Ik kwam pas los toen ik mijn schaduw trof die door de bureaulamp werd veroorzaakt. Ik keek naar de contouren van mijn op- en neergaande achterwerk en besefte dat ik hiervan moest genieten: ik werd ontmaagd! Na afloop duwde ze me van zich af en bekeek het laken. Slechts één druppel bloed.

Elk jaar denk ik er weer aan als er op oudejaarsavond vuurwerk wordt afgestoken. De hele wereld viert mijn zoveelste seksuele verjaardag. Die heb ik overigens nooit met haar gevierd. Een paar maanden na onze ontmaagding maakte ze het uit. Zij was half-Indonesisch en ging naar de universiteit. Ze gooide het op onoverbrugbare verschillen in onderwijs en cultuur. Zo noemde zij een komkommer bijvoorbeeld een ketimoen. Ik noemde dat gewoon een komkommer. Laatst kwam ik haar nog tegen met een gitblanke baby. Ik vroeg of ze nou eindelijk eens in Indonesië was geweest. Dat was ze niet. Wel was ze werkloos, net als haar man. Gelukkig woonden ze vlak bij haar ouders in de nieuwbouwwijk waar ze regelmatig konden aanschuiven voor een Hollandse pot.

Mijn tweede vriendin was een christen, maar dat had ze me vooraf niet verteld. Ook haar heb ik ontmaagd, maar dat mochten haar

ouders niet weten. Die mochten ook niet weten dat ik op zondag, ik zat in mijn studententijd, pornofilms verhuurde bij de grootste videotheek van de stad. Ik droeg latex handschoenen en veegde de hoezen en videobanden af met een steriel doekje als zij net door schichtige mannen en uitgebluste stelletjes waren geretourneerd. Vervolgens zette ik ze terug in het rek. Er waren verschillende categorieën: het standaard hp-werk, de vrouwvriendelijke porno, de dikke-negerinnen-porno, de oude-vrouwjes-porno, de hermafroditienporno oftewel the chicks with dicks en uiteraard de dierenporno. Daarvan was Chicken Tonight verreweg het populairst. Op de achterkant van de hoes stond een foto van een harige man met een kip op z'n heup. Als je de foto voor het eerst zag, dacht je dat de kip twee eieren tegelijk aan het leggen was, maar dat bleken de testikels van de man te zijn.

De ouders van mijn vriendin zouden niet zozeer vallen over het genre film dat ik verhuurde, maar over het feit dat ik dat op zondag deed. Op zondag ging het gezin tweemaal naar de kerk en mocht er niet met de trein gereisd worden. Ook telefonie was uit den boze. Als ik haar vader erop wees dat Studio Sport live werd uitgezonden en Mart Smeets dus aan het werk was, werd dat ontkend. Net als het bestaan van de dinosaurussen. Vier jaar heb ik het met dit meisje uitgehouden. Of eigenlijk zij met mij. Ze maakte het uit omdat ik weigerde Jezus te erkennen als de zoon van God en omdat ik niet de behoefte voelde om mijn kinderen later naar de kerk te sturen. Of ze mij te laten aanspreken met u. Dat ik onzekere baantjes bij de televisie begon aan te nemen en nergens een contract voor kreeg, was de druppel. Ze stapte over naar een rijke bankier met een villa. Het laatste wat ik van haar heb vernomen is dat de bankier onvruchtbaar is. God straft meteen.

En daarna kwam dus Bellona. Gevolgd door Vita. Met haar heb ik precies drie jaar een relatie gehad. Of ruim drie jaar. Het is maar hoe je het bekijkt. Pas een week nadat we voor het eerst seks hadden, mocht ik haar zoenen. Ik weet niet wat zwaarder weegt.